विकिस्रोतः

ബ്രഹ്മാണ്ഡപുരാണമ്/മധ്യഭാഗഃ/അധ്യായഃ 30 ഭാർഗവ ചരിതം

വാസിഷ്ഠ ഉവാച

ശ്രുത്വൈതത്സകലം രാജാ ജമദഗ്നിവധാദികമ് .

ഉദ്വിഗ്നചേതാഃ സുഭൃശം ചിന്തയാമാസ നൈകധാ .. 2,30.1 ..

അഹോ മേ സുനൃസംസസ്യ ലോകയോരുഭയോരപി .

ബ്രഹ്മസ്വഹരണേ വാഞ്ഛാ തദ്ധത്യാ ചാതിഗർഹിതാ .. 2,30.2 ..

അഹോ നാശ്രൗഷമസ്യാഹം ബ്രാഹ്മണസ്യ വിജാനതഃ .

വചനം തർഹി താം ജഹ്യാം വിമൂഢാത്മാ ഗതത്രപഃ .. 2,30.3 ..

ഇതി സംചിതയന്നംവ ഹൃദയേന വിദൂയതാ .

സ്വപുരം പ്രതിചക്രാമ സബലഃ സാനുഗസ്തതഃ .. 2,30.4 ..

പുരീം പ്രതിഗതേ രാജ്ഞി തസ്മിൻസപരിവാരകേ .

ആശ്രമാത്സഹസാ രാജന്വിനിശ്ചക്രാമ രേണുകാ .. 2,30.5 ..

അഥ സക്ഷതസർവാങ്ഗം രുധിരേണ പരിപ്ലുതമ് .

നിശ്ചേഷ്ടം പരിതം ഭൂമൗ ദദർശ പതിമാത്മനഃ .. 2,30.6 ..

തതഃ സാ വിഹതം മത്വാ ഭർത്താരം ഗതചേതനമ് .

അന്വാഹതേവാശനിനാ മൂർഛിതാന്യപതദ്ഭുവി .. 2,30.7 ..

ചിരാദിവ പുനർഭൂമേരുത്ഥായാതീവ ദുഃഖിതാ .

പതിത്വോത്ഥായ സാ ഭൂയഃ സുസ്വരം പ്രരുരോദ ഹ .. 2,30.8 ..

ബ്രഹ്മാണ്ഡപുരാണമ്/മധ്യഭാഗഃ

1. അധ്യായഃ 1
2. അധ്യായഃ 2
3. അധ്യായഃ 3
4. അധ്യായഃ 4
5. അധ്യായഃ 5
6. അധ്യായഃ 6
7. അധ്യായഃ 7
8. അധ്യായഃ 8
9. അധ്യായഃ 9
10. അധ്യായഃ 10
11. അധ്യായഃ 11
12. അധ്യായഃ 12
13. അധ്യായഃ 13
14. അധ്യായഃ 14
15. അധ്യായഃ 15
16. അധ്യായഃ 16
17. അധ്യായഃ 17
18. അധ്യായഃ 18
19. അധ്യായഃ 19
20. അധ്യായഃ 20
21. അധ്യായഃ 21
22. അധ്യായഃ 22
23. അധ്യായഃ 23
24. അധ്യായഃ 24

വിലലാപ ച സാത്യർഥം ധരണീധൂലിധൂസരാ .
അശ്രുപൂർമമുഖീ ദീനാ പതിതാ ശോകസാഗരേ .. 2,30.9 ..
ഹാ നാഥ പിയ ധർമജ്ഞ ദാക്ഷിണ്യാമൃതസാഗര .
ഹാ ധിഗത്യന്തശാന്ത ത്വം നൈവ കാങ്ക്ഷേത ചേദൃശമ് .. 2,30.10 ..
ആശ്രമാദഭിനിഷ്ക്രാന്തഃ സഹസാ വ്യസനാർണവേ .
ക്ഷിപ്ത്വാനാഥാമഗാധേ മാം ക്വ ച യാതോഽസി മാനദ .. 2,30.11 ..
സതാം സാപ്തപദേ മൈത്രേ മുഷിതാഹം ത്വയാ സഹ .
യാസി യത്ര ത്വമേകാകീ തത്ര മാം നേതുമർഹസി .. 2,30.12 ..
ദൃഷ്ട്വാ ത്വാമീദൃശാവസ്ഥമചിരാദ്ധൃദയം മമ .
ന ദീര്യതേ മഹാഭാഗ കഠിനാഃ ഖലു യോഷിതഃ .. 2,30.13 ..
ഇത്യേവം വിലപന്തീ സാ രുദതീ ച മുഹുർമുഹുഃ .
ചുക്രോശ രാമരാമേതി ഭൃശം ദുഃഖപരിപ്ലുതാ .. 2,30.14 ..
താവദ്രാമോഽപി സ വനാത്സമിദ്ഭാരസമന്വിതഃ .
അകൃതവ്രണസംയുക്തഃ സ്വാശ്രമായ ന്യവർത്തത .. 2,30.15 ..
അപശ്യദ്ഭയശംസീനി നിമിത്താനി ബഹൂനി സഃ .
പശ്യന്നുദ്വിഗ്നഹൃദയസ്തൂർണം പ്രാപാശ്രമം വിഭുഃ .. 2,30.16 ..
തമായാന്തമഭിപ്രേക്ഷ്യ രുദതീ സാ ഭൃശാതുരാ .
നവിഭൂതേവ ശോകേന പ്രാരുദദ്രേണുകാ പുനഃ .. 2,30.17 ..
രാമസ്യ പുരതോ രാജൻഭർതൃവ്യസനപീഡിതാ .
ഉഭാഭ്യാമപി ഹസ്താഭ്യാമുദരം സമതാഡയത് .. 2,30.18 ..
മാർഗേ വിദിതവൃത്താന്തഃ സമ്യഗ്രാമോഽപി മാതരമ് .
കുരരീമിവ ശോകാർത്താ ദൃഷ്ട്വാ ദുഃഖമുപേയിവാൻ .. 2,30.19 ..

25. അധ്യായഃ 25
26. അധ്യായഃ 26
27. അധ്യായഃ 27
28. അധ്യായഃ 28
29. അധ്യായഃ 29
30. അധ്യായഃ 30
31. അധ്യായഃ 31
32. അധ്യായഃ 32
33. അധ്യായഃ 33
34. അധ്യായഃ 34
35. അധ്യായഃ 35
36. അധ്യായഃ 36
37. അധ്യായഃ 37
38. അധ്യായഃ 38
39. അധ്യായഃ 39
40. അധ്യായഃ 40
41. അധ്യായഃ 41
42. അധ്യായഃ 42
43. അധ്യായഃ 43
44. അധ്യായഃ 44
45. അധ്യായഃ 45
46. അധ്യായഃ 46
47. അധ്യായഃ 47
48. അധ്യായഃ 48
49. അധ്യായഃ 49
50. അധ്യായഃ 50
51. അധ്യായഃ 51
52. അധ്യായഃ 52
53. അധ്യായഃ 53
54. അധ്യായഃ 54
55. അധ്യായഃ 55
56. അധ്യായഃ 56
57. അധ്യായഃ 57
58. അധ്യായഃ 58
59. അധ്യായഃ 59
60. അധ്യായഃ 60
61. അധ്യായഃ 61
62. അധ്യായഃ 62
63. അധ്യായഃ 63
64. അധ്യായഃ 64

ധൈര്യമാരോപ്യ മേധാവീ ദുഃശ്ശോകപരിപ്ലുതഃ .
നേത്രാഭ്യാമശ്രുപൂർണാഭ്യാം തസ്ഥൗ ഭൂമാവർധോമുഖഃ .. 2,30.20 ..
തം തഥാഗതമാലോക്യ രാമം പ്രാഹാകൃതവ്രണഃ .
കിമിദം ഭൃഗുശാർദൂല നൈതത്വയ്യുപപാദ്യതേ .. 2,30.21 ..
ന ത്വാദൃശാ മഹാഭാഗ ഭൃശം ശോചന്തി കുത്രചിത് .
ധൃതിമന്തോ മഹാന്തസ്തു ദുഃഖം കുർവതി ന വ്യയേ .. 2,30.22 ..
ശോകഃ സർവേന്ദ്രിയാണാം ഹി പരിശോഷപ്രദായകഃ .
ത്യജ ശോകം മഹാബാഹോ ന തത്പാത്രം ഭവദൃശഃ .. 2,30.23 ..
ഏഹികാമുഷ്മികാർഥാനാം നൂനമേകാന്തരോധകഃ .
ശോകസ്തസ്യാവകാശം ത്വം കഥം ത്ദൃദി നിയച്ഛസി .. 2,30.24 ..
തത്ത്വം ധൈര്യധനോ ഭൂത്വാ പരിസാംത്വയ മാതരമ് .
രുദതീം ബത വൈധവ്യശംകാപഹതചേതനാമ് .. 2,30.25 ..
നൈവാഗമനമസ്തീഹ വ്യതിക്രാന്തസ്യ വസ്തുനഃ .
തസ്മാദതീതമഖിലം ത്യക്ത്വാ കൃത്യം വിചിന്തയ .. 2,30.26 ..
ഇത്യേവം സാംത്വമാനശ്ച തേന ദുഃശ്സമന്വിതഃ .
രാമഃ സംസ്തംഭയാമാസ ശനൈരാത്മാനമാത്മനാ .. 2,30.27 ..
ദുഃഖശോകപരീതാ ഹി രേണുകാ ത്വരുദന്മുഹഃ .
ത്രിഃസപ്തകൃത്വോ ഹസ്താഭ്യാമുദരം സമതാഡയത് .. 2,30.28 ..
താവത്തദന്തികം രാമഃ സമഭ്യേത്യാശ്രുലോചനഃ .
രുദതീമലമംബേതി സാംത്വയാമാസ മാതരമ് .. 2,30.29 ..
ഉവാചാപനയന്ദുഃഖാദ്ഭർതൃശോകപരായണാമ് .
ത്രിഃസപ്തകൃത്വോ യദിദം ത്വയാ വക്ഷഃ സമാഹതമ് .. 2,30.30 ..
താവത്സംഖ്യമഹം തസ്മാത്ക്ഷത്രജാരമശേഷതഃ .
ഹനിഷ്യേ ഭുവി സർവത്ര സത്യമേതദ്ബ്രവീമി തേ .. 2,30.31 ..

65. അധ്യായഃ 65
66. അധ്യായഃ 66
67. അധ്യായഃ 67
68. അധ്യായഃ 68
69. അധ്യായഃ 69
70. അധ്യായഃ 70
71. അധ്യായഃ 71
72. അധ്യായഃ 72
73. അധ്യായഃ 73
74. അധ്യായഃ 74

തസ്മാത്ത്വം ശോകമുത്സൃജ്യ ധൈര്യമാതിഷ്ട സാംപ്രതമ് .
നാസ്ത്യേവ നൂനമായാതമതിക്രാന്തസ്യ വസ്തുനഃ .. 2,30.32 ..
ഇത്യുക്താ രേണുകാ തേന ഭൃശം ദുഃഖാന്വിതാപി സാ .
കൃച്ഛ്രാദ്ധൈര്യം സമാലംബ്യ തഥേതി പ്രത്യഭാഷത .. 2,30.33 ..
തതോ രാമോ മഹാബാഹുഃ പിതുഃ സഹ സഹോദരൈഃ .
അഗ്നൗ സത്കർത്തുമാരേഭേ ദേഹം രാജന്യഥാവിധി .. 2,30.34 ..
ഭർതൃശോകപരീതാങ്ഗീ രേണുകാപി ദൃഢവ്രതാ .
പുത്രാൻസർവാൻസമാഹൂയ ത്വിദം വചനമബ്രവീത് .. 2,30.35 ..
രേണുകോവാച .
അഹം വപിതരം പുത്രാഃ സ്വർഗതം പുണ്യശീലിനമ് .
അനുഗന്തുമിഹേച്ഛാമി തന്മേ്ഽനുജ്ഞാതുമർഹഥ .. 2,30.36 ..
അസഹ്യദുഃഖം വൈധവ്യം സഹമാനാ കഥം പുനഃ .
ഭർത്രാ വിരഹിതാ തേന പ്രവർത്തിഷ്യേ വിനിന്ദിതാ .. 2,30.37 ..
തസ്മാദനുഗമിഷ്യാമി ഭർത്താരം ദയിതം മമ .
യഥാ തേന പ്രവർത്തിഷ്യേ പരത്രാപി സഹാനിശമ് .. 2,30.38 ..
ജ്വലന്തമിമമേവാഗ്നിം സംപ്രവിശ്യ ചിരാദിവ .
ഭർതുർമമ ഭവിഷ്യാമി പിതൃലോകപ്രിയാതിഥിഃ .. 2,30.39 ..
അനുവാദമൃതേ പുത്രാ ഭവദ്ഭിസ്തത്ര കർമണി .
പ്രതിഭൂയ ന വക്തവ്യം യദി മത്പ്രിയമിച്ഛഥ .. 2,30.40 ..
ഇത്യേവമുക്ത്വാ വചനം രേണുകാ ദൃഢനിശ്ചയാ .
അഗ്നിം പ്രവിശ്യ ഭർത്താരമനുഗന്തും മനോദധേ .. 2,30.41 ..
ഏതസ്മിന്നേവ കാലേ തു രേണുകാം തനയൈഃ സഹ .
സമാഭാഷ്യാതിഗംഭീരാ വാഗുവാചാശരീരിണീ .. 2,30.42 ..
ഹേ രേണുകേ സ്വതനയൈർഗിരം മ്േവഹിതാ ശൃണു .
മാ കാർഷീഃ സാഹസം ഭദ്രേ പ്രവക്ഷ്യാമി പ്രിയം തവ .. 2,30.43 ..
സാഹസോ നൈവ കർത്തവ്യഃ കേനാപ്യാത്മഹിതൈഷിണാ .

ന മർത്തവ്യന്ത്വയാ സർവോ ജീവൻഭദ്രാണി പശ്യതി .. 2,30.44 ..

തസ്മാദ്ധൈര്യധനാ ഭൂത്വാ ഭവ ത്വം കാലകാങ്ക്ഷിണീ .

നിമിത്തമന്തരീകൃത്യ കിഞ്ചിദേവ ശുചിസ്മിതേ .. 2,30.45 ..

അചിരേണൈവ ഭർത്താ തേ ഭവിഷ്യതി സചേതനഃ .

ഉത്പന്നജീവിതേന ത്വം കാമം പ്രാപ്സ്യസി ശോഭനേ .

ഭവിത്രീ ചിരരാത്രായ ബഹുകല്യാണ ഭാജനമ് .. 2,30.46 ..

വസിഷ്ഠ ഉവാച

ഇതി തദ്വചനം ശ്രുത്വാ ധൃതിമാലംബ്യ രേണുകാ .

തദ്വാക്യഗൗരവാദ്ധർഷമവാപുസ്തനയാശ്ച തേ .. 2,30.47 ..

തതോനീത്വാ പിതുർദേഹമാശ്രമാഭ്യന്തരം മുനേഃ .

ശായയിത്വാ നിവാതേ തു പരിതഃ സമുപാവിശൻ .. 2,30.48 ..

തേഷാം തത്രോപവിഷ്ടാനാമപ്രഹൃഷ്ടാത്മചേതസാമ് .

നിമിത്താനി ശുഭാന്യാസന്നനേകാനി മഹാന്തി ച .. 2,30.49 ..

തേന തേ കിഞ്ചിദാശ്വസ്തചേതസോ മുനിപുങ്ഗവാഃ .

നിഷേദുഃ സഹിതാ മാത്രാ കാങ്ക്ഷന്തോ ജീവിതം പിതുഃ .. 2,30.50 ..

ഏതസ്മിന്നന്തരേ രാജൻഭൃഗുവംശധരോ മുനിഃ .

വിധേർബലേന മതിമാംസ്തത്രാഗച്ഛദ്യദൃച്ഛയാ .. 2,30.51 ..

അഥർവണാം വിധിഃ സാ ക്ഷാദ്വേദവേദാങ്ഗപാരഗഃ .

സർവശാസ്ത്രാർഥവിത്പ്രാജ്ഞഃ സകലാസുരവന്ദിതഃ .. 2,30.52 ..

മൃതസംജീവിനീം വിദ്യാം യോ വേദ മുനിദുർലഭാമ് .

യഥാഹതാന്മൃതാന്ദേവൈരുത്ഥാപയതി ദാനവാൻ .. 2,30.53 ..

ശാസ്ത്രമോശനസം യേന രാജ്ഞാം രാജ്യഫലപ്രദമ് .

പ്രണീതമനുജീവന്തി സർവ്വേ്ദ്യാപീഹ പാർഥിവാഃ .. 2,30.54 ..

സ തദാശ്രമമാസാദ്യ പ്രവിഷ്ടോ്ന്തർമഹാമുനിഃ .

ദദർശ തദവസ്ഥാംസ്താൻസർവാന്ദുഃഖപരിപ്ലുതാൻ .. 2,30.55 ..

അഥ തേ തു ഭൃഗും ദൃഷ്ട്വാ വംശമ്യ പിതരം മുദാ .

ഉത്ഥായാസ്മൈ ദദുശ്ചാപി സത്കൃത്യ പരമാസനമ് .. 2,30.56 ..

സ ചാശീർഭിസ്തു താൻസർവാനഭിനന്ദ്യ മഹാമുനിഃ .

പപ്രച്ഛ കിമിദം വൃത്തം തത്സർവം തേ ന്യവേദയൻ .. 2,30.57 ..

തച്ഛ്രുത്വാ സ ഭൃഗുഃ ശീഘ്രം ജലമാദായ മന്ത്രവിത് .

സംജീവിന്യാ വിദ്യയാ തം സിഷേച പ്രോച്ചരന്നിദമ് .. 2,30.58 ..

യജ്ഞസ്യ തപസോ വീയ മമാപി ശുഭമസ്തി ചേത് .

തേനാസൗ ജീവതാച്ഛീഘ്രം പ്രസുപ്ത ഇവ ചോത്ഥിതഃ .. 2,30.59 ..

ഏവമുക്തേ ശുഭേ വാക്യേ ഭൃഗുണാ സാധുകാരിണാ .

സമുത്തസ്ഥാവഥാർചീകഃ സാക്ഷാദ്ഗുരുരിവാപരഃ .. 2,30.60 ..

ദൃഷ്ട്വാ തത്ര സ്ഥിതം വന്ദ്യം ഭൃഗും സ്വസ്യ പിതാമഹമ് .

നനാമ ഭക്ത്യാ നൃപതേ കൃതാഞ്ജലിരുവാച ഹ .. 2,30.61 ..

ജമദഗ്നിരുവാച

ധന്യോ്ഽഹം കൃതകൃത്യോ്ഽഹം സഫലം ജീവിതം ച മേ .. 2,30.62 ..

യത്പശ്യേ ചരണൗ ത്വേ്ഽദ്യ സുരാസുരനമസ്കൃതൗ .

ഭഗവൻകിം കരോമ്യദ്യ ശുശ്രൂഷാം തവ മാനദ .. 2,30.63 ..

പുനീഹ്യാത്മകുലം സ്വസ്യ ചരണാംബുകണൈർവിഭോ .

ഇത്യുക്ത്വാ സഹസാ്ഽനീതം രാമേണാർധ്യം മുദാന്വിതഃ .. 2,30.64 ..

പ്രദദൗ പാദയോസ്തസ്യ ഭക്ത്യാനമിതകന്ധരഃ .

തജ്ജലം ശിരസാധത്ത സകുടുംബോ മഹാമനാഃ .. 2,30.65 ..

അഥ സത്കൃത്യ സ ഭൃഗും പപ്രച്ഛ വിനയാന്വിതഃ .

ഭഗവൻ കിം കൃതം തേന രാജ്ഞാ ദുഷ്ടേന പാതകമ് .. 2,30.66 ..

യസ്യാതിഥ്യം ഹി കൃതവാനഹം സമ്യഗ്വിധാനതഃ .

സാധുബുദ്ധ്യാ സ ദുഷ്ടാത്മാ കിം ചകാര മഹാമതേ .. 2,30.67 ..

വസിഷ്ഠ ഉവാച

ഏവം സ പൃഷ്ടോ മതിമാൻഭൃഗുഃ സർവവിദീശ്വരഃ .

ചിരം ധ്യാത്വാ സമാലോച്യ കാരണം പ്രാഹ ഭൂപതേ .. 2,30.68 ..

ഭൃഗുരുവാച

ശൃണു താത മഹാഭാഗ ബീജമസ്യ ഹി കർമണഃ .

യശ്ച വൈ കൃതവാൻപാപം സർവജ്ഞസ്യ തവാനഘ .. 2,30.69 ..

ശപ്തഃ പുരാ വസിഷ്ഠേന നാശാർഥം സ മഹീപതിഃ .

ദ്വിജാപരാധതോ മൂഢ വീര്യം തേ വിനശിഷ്യതേ .. 2,30.70 ..

തത്കഥം വചനം തസ്യ ഭവിഷ്യത്യന്യഥാ മുനേഃ .

അയം രാമോ മഹാവീര്യം പ്രസഹ്യ നൃപപുങ്ഗവമ് .. 2,30.71 ..

ഹനിഷ്യതി മഹാബാഹോ പ്രതിജ്ഞാം കൃതവാൻപുരാ .

യസ്മാദുരഃ പ്രതിഹതം ത്വയാ മാതർമമാഗ്രതഃ .. 2,30.72 ..

ഏകവിംശതിവാരം ഹി ഭൃശം ദുഃഖപരീതയാ .

ത്രിഃ സപ്തകൃത്വോ നിഃക്ഷത്രാം കരിഷ്യേ പൃഥിവീമിമാമ് .. 2,30.73 ..

അതോഽയം വാര്യമാണോഽപി ത്വയാ പിത്രാ നിരന്തരമ് .

ഭാവിനോഽർഥസ്യ ച ബലാത്കരിഷ്യത്യേവ മാനദ .. 2,30.74 ..

സ തു രാജാ മഹാഭാഗോ വൃദ്ധാനാം പര്യുപാസിതാ .

ദത്താത്രേയാദ്ധരേരംശാല്ലബ്ധബോധോ മഹാമതിഃ .. 2,30.75 ..

സാക്ഷാദ്ഭക്തോ മഹാത്മാ ച തദ്വധേ പാതകം ഭവേത് .

ഏവമുക്ത്വാ മഹാരാജ സ ഭൃഗുർബ്രഹ്മണഃ സുതഃ .

യഥാഗതം യയൗ വിദ്വാൻഭവിഷ്യത്കാലപര്യയാത് .. 2,30.76 ..

ഇതി ശ്രീബ്രഹ്മാണ്ഡേ മഹാപുരാണേ വായുപ്രോക്തേ മധ്യഭാഗേ തൃതീയ ഉപോദ്ധാതപാദേ ഭാർഗവചരിതേ ത്രിംശത്തമോഽധ്യായഃ .. 30..

ഓം. P.R.IYER 19.3.2024

"https://sa.wikisource.org/w/index.php?title=ബ്രഹ്മാണ്ഡപുരാണമ്/മധ്യഭാഗഃ/അധ്യായഃ_30&oldid=330452" ഇത്യസ്മാദ് പ്രതിപ്രാപ്തമ്

30 ജനവരീ 2022 (തമേ) ദിനാങ്കേ 03:35 സമയേ അന്തിമപരിവർതനം ജാതമ്

പാഠം ക്രിയേടിവ കാ'മൻസ ഐട്രിബ്യൂശന/ശേയര-അലാഇക അഭിജ്ഞാപത്രസ്യ അന്തർഗതതയാ ഉപലബ്ധഃ അസ്തി; അന്യാഃ സംസ്ഥിത്യഃ അപി സന്തി . അധികം ജ്ഞാതുമ് അത്ര ഉപയോഗസ്യ സംസ്ഥിതിം പശ്യതു .